

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 1 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

Patologicko anatomické oddělení Oblastní nemocnice Kladno, a.s. Nemocnice Středočeského kraje se sídlem Kladno Vančurova 1548 272 59 Kladno IČ 27256537

Název dokumentu**Laboratorní příručka Oddělení patologické anatomie****Rozdělovník**

Funkce	Jméno	Počet	Exemplář	Datum převzetí	Podpis
Manažer kvality	Aneta Sekaninová, DiS	1		01.02.2023	

Tento dokument je duševním vlastnictvím Patologicko anatomického oddělení Oblastní nemocnice Kladno, a.s. Podléhá všem náležitostem, které se týkají řízení dokumentace. Kopírování tohoto dokumentu je přípustné pouze se souhlasem vedoucího oddělení.

Zpracoval Aneta Sekaninová, DiS., Manažer kvality	Schválil MUDr. Beroušková Petra, primář oddělení Dne 01.02.2023
Kontroloval MUDr. Beroušková Petra, primář oddělení Dne 01.02.2023	Revize ročně

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	2 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

Laboratorní příručka

Oddělení patologické anatomie

Oblastní nemocnice Kladno, a.s.

Vančurova 1548, 272 59 Kladno

Tel.: 312 606 111

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	3 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP A-1 Předmluva

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

tato laboratorní příručka je určena všem, kteří potřebují informace o našem oddělení, o naší práci a našich pracovnících. Je určena především lékařům a zdravotním sestrám.

Její obsah je koncipován v souladu s nejnovějšími požadavky na dokumenty tohoto typu v souladu s normou ČSN EN ISO 15189:2013.

Doufáme, že v ní naleznete vše, co potřebujete pro naši vzájemnou spolupráci.

Kolektiv pracovníků
Oddělení patologické anatomie
Oblastní nemocnice Kladno, a. s.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	4 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP A-2 Obsah

LP A-1 Předmluva	3
LP A-2 Obsah	4
LP B-1 Identifikace laboratoře a důležité údaje	6
LP B-2 Základní informace o oddělení patologické anatomie	7
LP B-03 Zaměření laboratoře, úroveň a stav akreditace pracoviště	8
LP B-4 Organizace laboratoře, její členění a vybavení.....	10
LP B-5 Spektrum nabízených služeb	12
LP C-1 Manuál pro odběry primárních vzorků.....	13
LP C-2 Požadavkové listy (žádanky)	14
LP C-2.1 List o prohlídce zemřelého	15
LP C-3 Dodatečná a opakovaná vyšetření	16
LP C-4 Příprava pacienta před vyšetřením, odběr vzorku	17
LP C-4.1 Pitva zemřelého	20
LP C-5 Identifikace pacienta na žádance a označení vzorku	22
LP C-6 Základní informace k bezpečnosti při práci se vzorky	23
LP C-7 Transport vzorků do laboratoře	24
LP C-7.1 Transport těl zemřelých	26
LP C-8 Informace k dopravě vzorků.....	27
LP D-1 Příjem žádanek a vzorků	28
LP D-1.1 Příjem těla zemřelého	29
LP D-1.2 Vydání těla zemřelého	30
LP D-2 Kritéria pro odmítnutí vzorků.....	31
LP D-2.1 Kritéria pro odmítnutí přijetí těla zemřelého.....	32
LP D-3 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku nebo žádanky.....	33
LP D-4 Vyšetřování smluvními a spolupracujícími laboratořemi.....	34
LP D-5 Smluvní a spolupracující laboratoře.....	35
LP E-1 Hlášení výsledků v kritických intervalech	36
LP E-2 Informace o formách vydávání výsledků.....	37
LP E-2.1 Vydávání výsledků pitev	39
LP E-3 Typy nálezů a laboratorních zpráv.....	40
LP E-4 Změny výsledků a nálezů	41

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 5 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

LP E-5 Intervaly od dodání vzorku k vydání výsledku	42
LP E-6 Způsob řešení stížností	43
LP E-7 Konzultační činnost laboratoře, vydávání potřeb laboratoří.....	45
LP E-8 Úhrada vyšetření samoplátcí	46
LP F-1 Seznam barvicích metod poskytovaných PAO.....	47
LP F-1.1 Seznam imunohistochemických a imunocytochemických protilátek.....	48
LP F-1.2 Seznam prováděných výkonů	49
LP F-2 Seznam souvisejících dokumentů, vzorové dokumenty	51
LP - F3 Přílohy	52
LP G-1 Seznam používaných zkratk a pojmů	56

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 6 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

LP B-1 Identifikace laboratoře a důležité údaje

Dokument je vypracován pro potřeby klinických žadatelů o služby Oddělení patologické anatomie Oblastní nemocnice Kladno, a.s. a jeho laboratoří.

Cílem je seznámit žadatele o laboratorní vyšetření s nabídkou služeb a spektra prováděných vyšetření laboratoře a poskytnout klinickým žadatelům potřebné informace z preanalytické a postanalytické fáze i vlastního laboratorního vyšetření, které jsou nutné pro docílení správného výsledku vyšetření a jeho vyhodnocení v léčebném procesu.

Dle potřeb klinické a laboratorní praxe budou jednotlivé informace v této laboratorní příručce průběžně aktualizovány. Vydání nové verze laboratorní příručky bude označeno v záhlaví dokumentu.

Laboratorní příručka je k dispozici v elektronické podobě na intranetu ON Kladno a na webových stránkách.

Název organizace	Oblastní nemocnice Kladno, a. s.
Identifikační údaje	IČO – 27256537, DIČ CZ27256537
Typ organizace	Akciová společnost
Statutární zástupce organizace	Ing. Jaromír Bureš
Adresa	Vančurova 1548, 272 59 Kladno
Název oddělení	Oddělení patologické anatomie ON Kladno
Adresa	Vančurova 1548, 272 59 Kladno
Umístění	budova nemocnice F
Okruh působnosti laboratoře	pro lůžková a ambulantní oddělení ONK a spolupracující subjekty
Vedoucí oddělení	prim. MUDr. Petra Beroušková
Lékařský garant odbornosti 807_823	MUDr. Petra Beroušková MUDr. Tůmová Bartošková Monika

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	7 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP B-2 Základní informace o oddělení patologické anatomie**Primář oddělení: MUDr. Petra Beroušková**

Tel.: 312 606 443

e-mail: petra.berouskova@nemk.cz

Vedoucí laborant: Aneta Sekaninová, DiS.

Tel.: 312 606 216

e-mail: aneta.sekaninova@nemk.cz

Manažer kvality: Aneta Sekaninová, DiS.

Tel.: 312 606 528

e-mail: aneta.sekaninova@nemk.cz

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané
číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 8 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

LP B-03 Zaměření laboratoře, úroveň a stav akreditace pracoviště

Oddělení patologické anatomie je součástí laboratorního komplementu zdravotnického zařízení **Oblastní nemocnice Kladno, a.s.** Zajišťuje bioptická, negynekologická cytologická a nekroptická rutinní a imunohistochemická vyšetření biologického materiálu humánního původu v odbornostech 807_823. V rámci systému managementu kvality se laboratoř od roku 2014 účastní povinného programu externího hodnocení kvality zajišťovaného společností SEKK.

Oddělení patologické anatomie Oblastní nemocnice Kladno, a. s. je zařazeno do **Registru klinických laboratoří pro odbornost 807_823**, splnilo základní technické a personální požadavky pro vstup do tohoto registru a je držitelem osvědčení **Audit II NASKL ČLS JEP** (březen 2019).

Oddělení je akreditováno k uskutečňování vzdělávacího programu pro obor specializačního vzdělávání **patologická anatomie**.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	9 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

Osvědčení o splnění podmínek Auditů II

Držitel tohoto osvědčení

**Oddělení patologické anatomie
Oblastní nemocnice Kladno a.s., nemocnice Středočeského kraje
Fr. Kloze 2313, pavilon V, Kladno**

je evidován v Registru klinických laboratoří
Národního autorizačního střediska pro klinické laboratoře při ČLS JEP, z.s.
a zapojen do programu zvyšování kvality ve zdravotnictví garantovaném MZ ČR

Držitel úspěšně splnil podmínky Auditů II pro tuto registrovanou odbornost:**807_823 – Laboratoř patologie**

Včetně výkonů sdílených s touto odborností

Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně, z.s.

Prof. MUDr. Vladimír Paltěčka, CSc.

předseda Rady pro akreditaci klinických laboratoří, místopředseda ČLS JEP, z.s.

**Národní autorizační středisko
pro klinické laboratoře při ČLS JEP, z.s.**

Prof. MUDr. Antonín Jabor, CSc.

vedoucí Národního autorizačního střediska pro klinické laboratoře při ČLS JEP, z.s.

Osvědčení o splnění podmínek Auditů II

číslo

DAA-105-2020-0337-823bylo vydáno dne **5. 3. 2021**

Platnost tohoto osvědčení se vztahuje pouze na výše uvedenou adresu a platí dva roky od data vydání.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	10 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP B-4 Organizace laboratoře, její členění a vybavení**Provozní doba PAO:****Sekretariát:**

pondělí-pátek 6:00-14:30

Tel: 312 606 108

Příjem materiálu pro laboratorní vyšetření:

pondělí – pátek 6:00-14:00 hodin

Tel: 312 606 108

Pracovní doba autoptických sanitářů:**Příjem těl:** pondělí-neděle – 24 hodinová služba**Výdej těl pohřebním službám:** 10:00-15:00**Služba pro pozůstalé:** 08:00-20:00

Tel: 312 606 524

Mob: 607 076 347

PAO je rozděleno na následující úseky:

- **Příjem materiálu** – příjem bioptického, cytologického a nekroptického materiálu z klinických a ambulantních pracovišť a pitevního traktu PAO.
Zasílané tkáňové vzorky, části orgánů i celé orgány jsou zde tříděny, přijímány do NIS, makroskopicky dokumentovány popisem, přikrajovány a zakazetovány.
Pracoviště je vybaveno přikrajovacím stolem s odsáváním a kamerovým systémem, tiskárnou kazet, cytospinem, centrifugou, skříní pro uskladnění chemikálií, lednicí.
- **Laboratoř č. 1** - barvení preparátů speciálními a impregnačními metodami, skládání preparátů k následné diagnostice.
Laboratoř je vybavena kryostatem pro zpracování rychlé peroperační biopsie, mikroskopem, termostaty, skříněmi pro uskladnění chemikálií, digestoří, laboratorním stolem, laboratorní váhou, zalévacím parafinovým systémem.
- **Laboratoř č. 2** - krájení parafinových bloků a zhotovování histologických řezů.
Laboratoř je vybavena mikrotomy, tiskárnami skel, ploténkami k napínání parafinových řezů, lednicemi a mrazáky, termostatem.
- **Laboratoř č. 3** - imunohistologická laboratoř, provádí specializovaná imunohistochemická vyšetření dle indikace lékaře.
Je vybavena imunohistochemickým automatem, termostatem, vodní lázní, lednicí, mikroskopem.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	11 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

- **Technická místnost** –zde je soustředěno technické zázemí laboratoře – tkářové automaty, barvící a montovací automat, bezpečnostní skříň pro uskladnění chemikálií, digestoř.
- **Pitevní trakt** -zajišťuje provádění pitev zemřelých v ONK a v Nemocnice Slaný k ověření příčiny úmrtí ve zdravotnickém zařízení a dále manipulaci s těly zemřelých (předání těl zemřelých pohřebním službám).
- **Administrativa** - zajišťuje veškerou administrativní práci (zpracování tištěné formy výsledků, archivaci, korespondenci, agendu zemřelých, agendu pro vykazování výkonů pro pojišťovny a další) a koordinační činnosti týkající se chodu PAO, jako např. spolupráce s Oční bankou, se smluvními laboratořemi a s ÚZIS.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané	
číslo	: 1
verze	: 11
exemplář	:
strana	: 12 z 57
platí od	: 01.02.2023
přílohy	: 0
datum tisku	: 01.02.2023

LP B-5 Spektrum nabízených služeb

PAO Oblastní nemocnice Kladno, a. s. poskytuje:

- základní a speciální histologická vyšetření tkání viz.:
 - **LP F-1 Seznam barvicích metod poskytovaných laboratoří PAO;**
 - **LP F-1.2 Seznam prováděných výkonů;**
- vyšetření STATIM – histologická, cytologická;
- rychlá peroperační vyšetření;
- histologická vyšetření tvrdých tkání;
- základní imunohistochemická vyšetření:
 - **LP F-1.1 Seznam imunohistochemických protilátek;**
- vyšetření negynekologických cytologií;
- imunohistochemická a genetická dovyšetření - zajištěno ve smluvní laboratoři:
 - **LP D-5 Smluvní a spolupracující laboratoře.**

Vyšetření prováděná v rutinním režimu

- bioptická vyšetření prováděná standardními i speciálními histologickými metodami;
- provádění pitev a následné zpracování autoptické tkáně standardními i speciálními histologickými metodami;
- cytologická vyšetření z nativních materiálů nebo z již zhotovených nátěrů.

Vyšetření prováděná v urgentním režimu (STATIM, rychlá peroperační biopsie)

- **STATIM** - materiál označený jako STATIM má vždy přednost ve zpracování před ostatním materiálem, navíc je při základním zpracování nadstandardně prokrájen. **Jako STATIM je zpracován materiál, který je do laboratoře dodán v den odběru materiálu (do 13,15 hod)**
- **RYCHLÁ PEROPERAČNÍ BIOSIE** - vždy po telefonické domluvě s lékařem. Časový interval od příjmu do zhotovení preparátu je 15 – 20 minut. Diagnostické zhodnocení může trvat až 20 minut. Telefonicky je sdělen výsledek na číslo uvedené na žádance. Telefonické sdělování výsledků je prováděno dle **LP E-2 Informace o formách vydávání výsledků.**

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	13 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP C-1 Manuál pro odběry primárních vzorků

Oddělení patologické anatomie provádí zpracování bioptických, cytologických a nekroptických vzorků biologického materiálu a pitvy těl zemřelých.

Základní informace o odběrech primárních vzorků viz.:

- **LP C-4 Příprava pacienta před vyšetřením, odběr vzorku;**
- **LP C-4.1 Pitva zemřelého.**

Informace k vyplnění požadavkového listu (žádanky) viz.:

- **LP C-2 Požadavkové listy (žádanky);**
- **LP C-2.1 List o prohlídce zemřelého.**

Instrukce týkající se požadavků na dodatečná vyšetření viz **LP C-3 Dodatečná a opakovaná vyšetření.**

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	14 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP C-2 Požadavkové listy (žádanky)

Požadavkové listy pro pracoviště ONK jsou součástí UNIS Steiner.

Pro pracoviště mimo ONK je od roku 2017 platný jednotný vzor žádanek, který je dostupný ke stažení na webových stránkách ONK, případně je možné vzor zaslat na vyžádání mailem nebo zaslat již vytištěné formuláře žádanek. Vzor viz **LP F-2 Seznam souvisejících dokumentů, vzorové dokumenty**.

Základní identifikační znaky povinně uváděné na požadavkovém listu (žádance):

1. jméno a příjmení pacienta, datum narození, podrobnosti o umístění (adresa) a jednoznačná identifikace pacienta (rodné číslo/číslo pojištěnce), kód ZP;
2. jednoznačná identifikace žadatele (klinického žadatele o vyšetření), spolu s místem pro zaslání zprávy a kontaktními údaji;
3. druh primárního vzorku a anatomické místo původu;
4. klinická (hlavní) diagnóza popřípadě (vedlejší) diagnózy pacienta;
5. požadovaná laboratorní vyšetření;
6. datum odběru primárního vzorku (v relevantních případech i čas);
7. klinicky relevantní informace o pacientovi a daném požadavku pro účely provedení;
8. urgentnost požadavku na vyšetření - požadavek se viditelně vyznačí na žádanku (STATIM, Rychlá peroperační biopsie).

Další požadované údaje:

- údaj o pohlaví pacienta a státní příslušnost v případě, že nejsou jednoznačně určena číslem pojištěnce – např. u cizinců;
- předchozí histologická vyšetření (číslo vyšetření provedeného na PAO ONK, případně kopie výsledku z jiného pracoviště);
- požadavkové listy doporučujeme zasílat ve dvojnásobném provedení.

Postup při odmítnutí vzorku - viz kapitola **LP D-2 Kritéria pro odmítnutí vzorků**.

Postup při nesprávné identifikaci - viz kapitola **LP D-3 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku nebo žádanky**.

Identifikace plodu

Při příjmu plodu po potratu (samovolný nebo indukovaný potrat) – rozumí se plod narozený bez známek života, jehož hmotnost je více než 500 g (nelze-li hmotnost určit narozený po 22. dokončeném týdnu těhotenství a nelze-li délku těhotenství určit, více než 25 cm dlouhý, a to od temene hlavy k patě), je bezpodmínečně nutné dodat řádně vyplněné Listy o prohlídce zemřelého a řádně vyplněný Záznam o antenatálním úmrtí nebo potratu, dostupný na intranetu ONK a v **LP F-2 Seznam souvisejících dokumentů, vzorové dokumenty**.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	15 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP C-2.1 List o prohlídce zemřelého

Tělo zemřelého je přijato na oddělení patologie pouze s řádně vyplněnými:

- **Listy o prohlídce zemřelého;**
- **podrobnou lékařskou zprávou o průběhu hospitalizace a onemocnění zemřelého.**

Více informací viz **LP D-1.1 Příjem těla zemřelého.**

Dokumentace k zemřelému musí být bezpodmínečně dodána spolu s tělem zemřelého (řídí se novou metodikou od 1. 1. 2016).

Odkaz na webové stránky UZIS ČR: <http://www.uzis.cz/registry-nzis/list-prohlidce-zemreleho>

List o prohlídce zemřelého musí obsahovat:

- jméno a příjmení zemřelého;
- datum narození;
- rodné číslo;
- pojišťovnu;
- místo (oddělení), datum a hodinu úmrtí;
- bydliště;
- příčinu úmrtí a popis onemocnění, pro které se pacient léčil a které vedlo k úmrtí;
- kódy MKN;
- vyznačený požadavek pitvy dle zákona 372/2011 Sb., více informací viz **LP C-4.1 Pitva zemřelého;**
- označení případných nesnímatelných předmětů z drahých kovů;
- jméno a podpis lékaře, který provedl prohlídku zemřelého na oddělení;
- razítko oddělení, kde došlo k úmrtí.

Průvodní list k pitvě zemřelého = lékařská zpráva, musí obsahovat:

- jméno a příjmení zemřelého;
- rodné číslo;
- datum a hodinu přijetí do zdravotnického zařízení;
- datum a hodinu úmrtí;
- číslo chorobopisu;
- oddělení, kde pacient zemřel;
- laboratorní výsledky a výsledky zobrazovacích metod;
- předchozí operace a terapie.

Postup při odmítnutí přijetí těla zemřelého viz **LP D-2.1 Kriteria pro odmítnutí přijetí těla zemřelého.**

LP C-3 Dodatečná a opakovaná vyšetření

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	16 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

Opakované nebo dodatečné vyšetření bioptického a nekroptického fixovaného materiálu je možné po dobu skladování materiálu, tj. minimálně 2 měsíce od stanovení definitivní diagnózy.

Poté je tento materiál likvidován viz **Ř-PAO Provozní řád**.

Dále je pak možné opakovaně a dodatečně dovyšetřovat již zpracovaný materiál v blocích, pokud to dovolí jeho objem, maximálně však po dobu 10 let od uzavření definitivní diagnózy.

Opakované nebo dodatečné vyšetření materiálu je nutné žádat vždy písemnou formou.

Výsledek opakovaného nebo dodatečného vyšetření je zaznamenán v NIS pod již stávající výsledek a je označen jako dodatečné sdělení, případně jako revize, včetně data. Dále je tento výsledek archivován v papírové formě s původní žádankou.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	17 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP C-4 Příprava pacienta před vyšetřením, odběr vzorku

Z hlediska laboratorního vyšetření nejsou žádné specifické požadavky na připravenost pacienta k odběru. Příprava pacienta a samotný odběr materiálu je zcela v kompetenci specializovaného lékaře, který jej provedl.

Fixace tkáně

Tkáň odebraná pro histologické vyšetření, vyjma peroperačních biopsií, musí být ihned fixována v 10% roztoku pufovaného formalinu.

Stručné pokyny k odběru bioptického vzorku

Resekáty: Žaludek, žlučník, appendix, tenké střevo, tlusté střevo, konečník, anální kanál, močový měchýř, ledviny, děloha+adnexa, prostata, chámovod, varlata, nadvarlata, prsní žláza, štítná žláza, lymfatické uzliny, slinná žláza, kostní materiál atd.	Resekáty musí být odebrány tak, aby anatomické poměry byly jasně prokazatelné, případně řádně označené, nejlépe stehy. Místa, na která chce klinik zvláště upozornit, označí stehem, ponechá vodič, či označí barevně. Standardně ihned po odběru musí být resekát vložen do vhodné nádoby s širokým hrdlem a zalit dostatečným množstvím 10% roztoku pufovaného formalinu. Velké resekáty je po domluvě s lékařem možné zaslat nativně. U složitých případů doporučujeme individuální konzultaci případu s patologem.
Diagnostické excize: Kožní excize, prsní žláza, slinná žláza, synoviální tkáň, měkké tkáně atd.	Při odběru vícečetných excizí od jednoho pacienta je nutné vkládat excize do zkumavek jednotlivě, aby byla zajištěna jasná topografická identifikace vzorku.
Endoskopický materiál: Sliznice žaludku, duodena, tenké střevo, tlusté střevo, konečník, bronchiální sliznice, nosní sliznice, sliznice močového měchýře, tkáň prostaty, děložní stěny atd.	Je nutná okamžitá fixace materiálu z důvodu autolýzy a následnému znehodnocení tkáně. Při odběru polypu doporučujeme značit stopku nebo spodinu polypu barvivem na tkáň.
Punkční biopsie: Prsní žláza, prostata, játra, plíce, měkké tkáně atd.	Je nutná okamžitá fixace materiálu z důvodu autolýzy a následnému znehodnocení tkáně. Punkční biopsie doporučujeme napínat na speciální filtrační podložky.
Punkční biopsie: Příušní žláza, uzliny.	Materiál je nutné dodat do laboratoře v odběrové injekční stříkačce ihned po odběru

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	18 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

Doporučení:

- **odebírat validní vzorky tkáně** - v případě nereprezentativnosti materiálu laboratoř nemůže zaručit validní výsledek vyšetření;
- **nezasahovat do operačního preparátu, zejména ne do tumorózních útvarů (výjimka je možná po předchozí domluvě s vyšetřujícím patologem);**
- **vyvarovat se mechanického zhmoždění tkáně nešetrnou manipulací;**
- **včasné dodání nativního vzorku;**
- **použít dostatečné množství fixační tekutiny– tkáň musí být zcela ponořena;**
- **řádně označit vzorek stehy a jinými značkami určujícími topografii;**
- **předchozí domluva s patologem při odběru pro speciální bioptická vyšetření;**
- **nerozstříhovat konizáty.**

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 19 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

Stručné pokyny k odběru cytologického vzorku

Vyšetření tělních tekutin a výplachů: Pohrudniční výpotky, nitrobřišní výpotky, kloubní výpotek, obsah cyst, pseudocyst atd..	Tělní tekutiny odebírat do sterilních zkumavek či kontejnerů. Pokud není možné okamžité dodání materiálu do laboratoře, uchovávat v lednici při teplotě 2-8°C a dodat ihned, jak to bude možné. Nátěry zhotovené klinikem je nutné fixovat zaschnutím na vzduchu a následně zaslat v kontejneru pro přepravu sklíček. Tenkojehlové aspiráty drobných částí tkání vložit na filtrační podložky a ihned fixovat v 10 % roztoku pufovaného formalinu.
Kartáčové stěry: Např. bronchiální sliznice, mimojaterní žlučové cesty, žaludek.	Nátěry zhotovené klinikem je nutné fixovat zaschnutím na vzduchu a následně zaslat v kontejneru pro přepravu sklíček. V případě odběru tkáně ihned fixovat v 10% roztoku pufovaného formalinu.

Doporučení:

- zhotovovat tenké nátěry;
- skla nebalit do buničiny.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	20 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP C-4.1 Pitva zemřelého

Pitvy zemřelých se provádějí k ověření hlavního onemocnění, komplikací, které vedly k úmrtí, bezprostřední příčiny úmrtí a vedlejších méně významných nálezů. Dále pitva podává informace o rozsahu patologických změn, informuje o adekvátnosti terapie, registruje změny, které nebyly diagnostikovány. Diagnostické výsledky jsou formulovány na základě makroskopického nálezu, na základě histologického vyšetření a dalších laboratorních vyšetření.

Za odbornou úroveň odpovídá primář oddělení, za technický provoz odpovídá vedoucí laborant (s pověřeným sanitářem).

Pitvu indikuje klinik, provádí kvalifikovaný patolog. Pitva je pravidelně prováděna v dopoledních hodinách, nejdříve může být provedena po 2 hodinách od klinické diagnózy smrti.

Celý proces probíhá za maximálního dodržování pravidel etického zacházení se zemřelými a zachováním povinné mlčenlivosti všech zainteresovaných pracovníků (viz Náplň práce).

Rozhodnutí o provedení pitvy

Rozhodnutí o provedení pitvy vyplývá ze Zákona č. 372/2011 Sb., § 88, o poskytování zdravotních služeb. Lékař provádějící prohlídku těla zemřelého nebo poskytovatel provádějící pitvu může rozhodnout o neprovedení patologicko-anatomické pitvy, jestliže jde o úmrtí, jehož příčina je zřejmá a zemřelý pacient za svého života, zákonný zástupce nebo osoba blízká zemřelému vyslovili prokazatelně nesouhlas s provedením pitvy.

Pitvy jsou:

- **patologicko-anatomické**, které se provádějí za účelem zjištění základní nemoci a dalších nemocí, komplikací zjištěných nemocí a k ověření klinické diagnózy a léčebného postupu u osob zemřelých ve zdravotnickém zařízení smrtí z chorobných příčin;
- **zdravotní**, které se provádějí za účelem zjištění příčiny smrti a objasnění dalších ze zdravotního hlediska závažných okolností a mechanismu úmrtí u osob, které zemřely mimo zdravotnické zařízení nebo v něm náhlým, neočekávaným nebo násilným úmrtím, včetně sebevraždy,
- **soudní**, které se provádějí při podezření, že úmrtí bylo způsobeno trestným činem, a to podle jiného právního předpisu;
- **anatomické**, které se provádějí k výukovým účelům nebo pro účely vědy a výzkumu v oblasti zdravotnictví.

Patologicko-anatomické pitvy provádí poskytovatelé v oboru patologická anatomie. Nestanoví-li tento zákon jinak, provede se patologicko-anatomická pitva povinně:

- u žen, které zemřely v souvislosti s těhotenstvím, porodem, potratem, umělým přerušením těhotenství;
- u plodů z uměle přerušených těhotenství provedených z důvodů genetické indikace nebo indikace vrozené vývojové vady plodu;
- u dětí mrtvě narozených a u dětí zemřelých do 18 let věku;
- u pacientů, kteří zemřeli při operaci, při nechirurgickém intervenčním výkonu, v souvislosti s komplikací navazující na operaci nebo nechirurgický intervenční výkon nebo při úvodu do anestézie;

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	21 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

- jestliže byl z těla zemřelého proveden odběr orgánu pro účely transplantací, tkání nebo buněk pro použití u člověka nebo odebrána část těla pro výzkum nebo k výukovým účelům; v případech, kdy transplantační zákon stanoví provádění pitev jinak, postupuje se podle transplantačního zákona;
- v případě, že k úmrtí došlo v souvislosti se závažnou nežádoucí příhodou při klinickém hodnocení humánního léčivého přípravku nebo s nežádoucí příhodou při klinických zkouškách zdravotnického prostředku nebo v souvislosti s ověřováním nových poznatků použitím metod, které dosud nebyly v klinické praxi na živém člověku zavedeny, nebo v případě podezření na tyto skutečnosti;
- v případě podezření, že k úmrtí došlo v souvislosti s odběrem orgánu za účelem transplantace nebo tkání nebo buněk pro použití u člověka;
- mezi případy, kdy se provádí patologicko-anatomická pitva, se nově zařazuje stav, kdy není dostatečně objasněna příčina smrti, základní nemoci, dalších nemocí nebo jejich komplikací nebo klinická diagnóza.

Zdravotní pitvy provádí poskytovatelé v oboru soudní lékařství. Nestanoví-li tento zákon jinak, provede se zdravotní pitva povinně

- při náhlých a neočekávaných úmrtích, jestliže při prohlídce těla zemřelého nebylo možno jednoznačně zjistit příčinu smrti;
- při všech násilných úmrtích včetně sebevraždy;
- při podezření, že úmrtí může být v příčinné souvislosti s nesprávným postupem při poskytování zdravotních služeb, které vyslovil zdravotnický pracovník zúčastněný na poskytování zdravotních služeb, lékař, který provedl prohlídku těla zemřelého, nebo osoba blízká zemřelému;
- při podezření, že úmrtí mohlo být způsobeno v souvislosti se zneužíváním návykových látek;
- u osob, které zemřely ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence.

Jde-li současně o povinnou pitvu patologicko-anatomickou a zdravotní, provede se pitva zdravotní.

Soudní pitvy provádí poskytovatelé v oboru soudní lékařství. Převoz těla zemřelého k soudní pitvě a zpět zabezpečuje a hradí orgán činný v trestním řízení, který ji nařídil. Rovněž hradí i veškeré další náklady s pitvou spojené.

Anatomické pitvy mohou provádět pouze univerzitní vysoké školy, které mají akreditovaný bakalářský nebo magisterský studijní program, jehož absolvováním se získává odborná způsobilost k výkonu zdravotnického povolání, na k tomu určených pracovištích; lze je provádět, pokud byly splněny podmínky pro použití těla zemřelého podle tohoto zákona. Převoz těla zemřelého k anatomické pitvě a zpět, provedení této pitvy a uložení těla zabezpečuje a náklady hradí univerzitní vysoká škola.

U zemřelého s podezřením na diagnózu pravděpodobné prionové choroby, neurodegenerativního onemocnění nejasné etiologie je pitva povinná bez výjimky a provádí se výlučně v Národní referenční laboratoři prionových chorob (NRL), Oddělení patologie a molekulární medicíny Fakultní Thomayerova nemocnice s poliklinikou, referenční laboratoř TSE-CJN.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	22 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP C-5 Identifikace pacienta na žádance a označení vzorku

V laboratoři jsou přijímány pouze řádně vyplněné žádanky a náležitě označené vzorky, jejichž údaje se musí shodovat. Štítek nádoby, nebo podložní sklo s cytologickým nátěrem, musí obsahovat jednoznačnou identifikaci pacienta a nesmí být nalepen na víku nádoby, ale přímo na nádobě.

Pokud bylo pacientovi odebráno více vzorků, musí být jednotlivě vypsány na žádance a nádoby nebo zkumavky musí být označeny v souladu se žádankou.

Povinné údaje na nádobě:

- jméno a příjmení pacienta;
- rodné číslo (číslo pojištěnce) nebo datum narození event. náhradní rodné číslo;
- identifikace biologického materiálu.

Vzorky biologického materiálu bez identifikace pacienta se v laboratoři nesmějí vyskytovat.

Po kontrole přijatého materiálu a požadavkového listu je vzorku, zadáním do nemocničního informačního systému, přiřazeno laboratorní číslo.

V případě zjištění nesrovnalostí se postupuje dle:

- LP D-2 Kritéria pro odmítnutí vzorku
- LP D-3 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku nebo žádanky

Popis žádanky a práce s žádankou je předmětem odstavce **LP C-2 Požadavkové listy (žádanky)**

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	23 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP C-6 Základní informace k bezpečnosti při práci se vzorky

Obecné zásady strategie bezpečnosti práce s biologickým materiálem jsou obsaženy ve Vyhlášce Ministerstva zdravotnictví 306/2012 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

Na základě této vyhlášky byly stanoveny tyto zásady pro bezpečnost práce s biologickým materiálem:

- každý biologický materiál je nutné považovat za potencionálně infekční;
- žádanky ani vnější strana transportní nádoby nesmí být kontaminovány biologickým materiálem, proto se doporučuje vzorky přepravovat v uzavřených nádobách. Nesplnění tohoto požadavku je důvodem k odmítnutí přijetí vzorku do laboratoře, viz **LP D-2 Kritéria pro odmítnutí vzorků**;
- vzorky od pacientů s přenosným virovým onemocněním či multirezistentní nosokomiální nákazou musí být viditelně označeny.

PAO a všechny spolupracující subjekty jsou povinni tyto pokyny dodržovat v plném rozsahu.

Další informace viz **LP C-8 Informace k dopravě vzorků**.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané		
číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	24 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP C-7 Transport vzorků do laboratoře

Transport primárních vzorků do laboratoře svozem ONK

Transport biologického materiálu od ambulantních lékařů a ostatních spolupracujících subjektů je prováděn tak, aby byly dodrženy časové limity pro stabilitu vzorků. Transport je zajišťován žadateli o vyšetření vlastními prostředky, případně lze využít svozu ONK. Materiál musí být ihned po odběru vložen do fixační tekutiny tak, aby tekutina měla k materiálu přístup ze všech stran. Před transportem a při něm je materiál ve fixačním roztoku přechováván při pokojové teplotě.

Doba fixace by neměla překročit 24 hodin.

Materiál je do laboratoře transportován ve fixačním roztoku 10% pufovaného formalinu. Transportní nádoba s úzkým hrdlem je nevhodná, zvláště pro objemnější biologický materiál, který fixací ztuhne a ztratí pružnost a poté ho nelze z nádoby vyjmout. Každá transportní nádoba s biologickým materiálem musí být opatřena identifikačním štítkem s údaji shodujícími se s údaji na Požadavkovém listu (žádance). Více informací viz **LP C-2 Požadavkové listy (žádanky)**.

Transport primárních vzorků do laboratoře z lůžkových oddělení

Transport primárních vzorků z lůžkových oddělení nemocnice si zajišťují oddělení sama. K transportu odebraných vzorků tkáně jsou využívány předplněné nádoby s 10% pufovaným formalinem. Veškeré nesrovnalosti týkající se odebraného materiálu nebo dokumentace řeší pracovník laboratoře telefonicky ihned se zdravotnickým personálem příslušného oddělení, nikoliv s pomocným zdravotnickým personálem provádějícím transport vzorku do laboratoře.

Transport materiálu pro vyšetření rychlého peroperačního vzorku

Peroperační vyšetření je nutno předem konzultovat s lékařem na telefonním čísle 312 606 443.

Nefixovaný biologický materiál je předán do bioptické laboratoře v uzavřené transportní nádobě bez fixační tekutiny, označené identifikačním štítkem s údaji shodujícími se s údaji na Požadavkovém listu (žádance).

Více informací viz **LP C-2 Požadavkové listy (žádanky)**.

Na žádance je třeba zřetelně vyznačit telefonní číslo, na které má být výsledek oznámen.

Další informace k telefonickému sdělování výsledků viz **LP E-2 Informace o formách vydávání výsledků**.

Transport cytologického materiálu

Tenkojehlové aspiráty požadujeme dodat ihned po odběru, pokud toto není možné, požadujeme pořízení nátěrů kliníkem – preparáty je nutné fixovat zaschnutím na vzduchu a následně zaslat v kontejneru pro přepravu sklíček.

Tělní tekutiny požadujeme dodat ihned po odběru, pokud toto není možné, požadujeme uchovat materiál v lednici při teplotě 2-8°C a dodat ihned jak to bude možné.

Hotové nátěry musí být označeny jasnými identifikačními znaky, tedy jménem a datem narození pacienta shodujícími se s údaji na Požadavkovém listu (žádance). Více informací viz **LP C-2 Požadavkové listy (žádanky)**.

Jako poštovní zásilku je možné přepravovat pouze již zhotovená skla a bloky.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	25 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

Přepravní službou je možné transportovat veškeré materiály (fixované i nefixované).

Za správné zabalení a označení materiálu, vzhledem k bezpečnosti a informovanosti přepravce, odpovídá zasílající lékař, zásilka musí být označena jako biologický materiál a musí být zajištěna tak, aby nedošlo ke kontaminaci a znehodnocení materiálu.

Další informace k přepravě vzorků viz **LP C-8 Informace k dopravě vzorků.**

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	26 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP C-7.1 Transport těl zemřelých

Těla zemřelých jsou v rámci ONK svážena sanitáři oddělení patologie, při úmrtí v jiných zdravotnických zařízeních si transport těla zajišťuje zdravotnické zařízení prostřednictvím pohřební služby.

Transport těl zemřelých v ONK je realizován k tomu vyhrazeným sanitním vozem, a to v nepřetržitém provozu (24 hodin). Tělo zemřelého vždy přebírá sanitář PAO, pouze však v případě, že jsou dodrženy metodické pokyny ON Kladno – *MP 023 List o prohlídce zemřelého*. V případě nedodržení těchto pokynů nelze tělo zemřelého převzít, až do sjednání nápravy.

Těla zemřelých jsou uložena na PAO v chladicích boxech, do doby sjednání pohřbu.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	27 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP C-8 Informace k dopravě vzorků

Svoz biologického materiálu pro ordinace lékařů v Kladně, v okolí Kladna a v regionech Unhošť, Buštěhrad a Nové Strašecí je realizován ve spolupráci s dopravním oddělením ONK, za podmínek splňující legislativní předpisy o přepravě biologického materiálu, a to pouze ve všedních dnech.

Donáška materiálu z areálu ONK je realizována určenými pracovníky jednotlivých oddělení podle aktuálního rozvrhu ordinací a operačního plánu.

Dopravu vzorků od ostatních žadatelů zajišťuje pracoviště žadatele.

Doručení vzorků biologického materiálu přes podatelnu ONK je nepřípustné. Materiál je do laboratoře přijat, ale tato skutečnost je zaznamenána jako nesrovnalost při příjmu materiálu. Více informací viz:

- **LP C-7 Transport vzorků do laboratoře;**
- **SM-PAO-013 Směrnice pro příjem/transport;**
- **SM-PAO-007 Směrnice pro řízení neshod.**

Příjem bioptického a cytologického biologického materiálu:

- pondělí až pátek 6:00-14:00.

Příjem peroperačních biopsií:

- pondělí až pátek 9:00-13:30.

Příjem těl zemřelých:

- stálá služba 24 hodin denně

Vlastní technickou problematiku svozu lze konzultovat na telefonním čísle 312 606 256 (vedoucí dopravy Oblastní nemocnice Kladno, a.s.).

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané		
číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	28 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP D-1 Příjem žádanek a vzorků

Příjem bioptických a cytologických vzorků a vedení dokumentace

Příjem vzorků na PAO probíhá na základě dodané řádně vyplněné žádanky a nádoby se vzorkem a začíná kontrolou úplnosti a shody údajů na žádance a odběrové nádobce a kontrolou kvality dodaného materiálu viz **LP D-3 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku nebo žádanky**. Každá žádanka je opatřena razítkem, kde je pracovníkem na příjmu zaznamenán čas příjmu materiálu do laboratoře a identifikační značka přijímajícího pracovníka.

V případě nezpracování celého vzorku se zbylý biologický materiál uchovává v původní nádobě ve speciálně odvětrávané místnosti (minimální doba uložení je 2 měsíce od uzavření diagnózy) a poté je zlikvidován, viz **Ř-PAO Provozní řád**.

V případě cytologického materiálu jsou vzorky rovněž označeny identifikačním číslem, stejným číslem jsou označeny všechny již dodané nebo zhotovované preparáty, případně cytobloky a zaevidované vzorky jsou okamžitě a kompletně zpracovávány.

Identifikace pacientů bez možnosti prokázání totožnosti

Výjimku tvoří nemocní, u nichž není kompletní identifikace k dispozici (neznámé osoby nebo osoby, u nichž jsou k dispozici povinné identifikační znaky jen v částečném rozsahu). Odesílající oddělení je povinno srozumitelně o této skutečnosti informovat laboratoř a zajistit nezaměnitelnost biologického materiálu a dokumentace.

Jiný způsob označení biologického materiálu se nepřipouští, resp. je důvodem pro odmítnutí přijetí.

Materiál je denně pod identifikačními čísly evidován v NIS. Datum a čas příjmu je datem a časem příjmu do NIS.

Všichni pracovníci, přicházející do kontaktu s údaji vyšetřovaných pacientů, jsou vázáni povinnou mlčenlivostí (viz Náplň práce).

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	29 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP D-1.1 Příjem těla zemřelého

Tělo zemřelého po telefonické výzvě přebírá na oddělení pitevní sanitář PAO.

Zkontroluje:

- označení těla identifikačním náramkem (Metodický pokyn ONK MP 006);
- cennosti – snímatelné ozdoby (Metodický pokyn ONK MP 007);
- identitu zemřelého s Listem o prohlídce zemřelého;
- List o prohlídce zemřelého (Metodický pokyn ONK MP 023) :
 - **bez pitvy:** počet listů Část A list 1- 1x, Část B1- 1x, B2 list 1- 1x, Část B3 list 1 + lékařská zpráva o průběhu onemocnění a hospitalizace 1x.
 - **s pitvou:** počet listů Část A list 1- 2x, Část A list 2- 2x, Část B1- 1x, B2 list 2- 1x, Část B3 list 2- 1x + lékařská zpráva o průběhu onemocnění a hospitalizace 1x.

Vyplnění Listu o prohlídce zemřelého se řídí metodikou ÚZIS ČR (platnost od 1.1.2016) dostupnou na webových stránkách: <http://www.uzis.cz/registry-nzis/list-prohlidce-zemreleho>.

Bez této dokumentace nelze tělo zemřelého převzít.

Při příjmu mrtvě narozeného plodu (porod) – rozumí se plod narozený bez známek života, jehož hmotnost je 500 g a více, nelze-li porodní hmotnost určit narozený po 22. dokončeném týdnu těhotenství, a nelze-li délku těhotenství určit nejméně 25 cm dlouhý, a to od temene hlavy k patě- je bezpodmínečně nutné dodat s Listem o prohlídce zemřelého i řádně vyplněný Záznam o antenatálním úmrtí nebo potratu dostupný na intranetu ON Kladno a v **LP F-2 Seznam souvisejících dokumentů, vzorové dokumenty**. Jakékoliv nesrovnalosti sanitář neprodleně ohlásí vedoucímu pracovníkovi PAO.

Provede zápis do Knihy příjmů a výdeje těl:

- a) datum úmrtí zemřelého;
- b) jméno zemřelého;
- c) oddělení, kde došlo k úmrtí;
- d) hodinu příjmu na PAO;
- e) jméno službu konajícího sanitáře.

Tělo zemřelého je ihned po převzetí uloženo do chladicího boxu, označeného jménem zemřelého. Evidence zemřelých je prováděna každodenně v kanceláři PAO v „Žurnální knize zemřelých“ a zároveň v NIS. Osobní údaje zemřelých jsou uchovávány tak, aby nebyly dostupné jiným osobám než pracovníkům, kteří jsou vázáni povinnou mlčenlivostí (viz Náplň práce).

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	30 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP D-1.2 Vydání těla zemřelého

Tělo zemřelého je vydáno pohřební službě po předložení potvrzení o sjednání pohřbu nebo jiného souvztažného dokladu.

Doba výdeje zemřelých:

- Pondělí – pátek: 10:00 – 15:00

Ve výjimečných případech je možné, po telefonické domluvě, vydat tělo zemřelého i mimo určenou dobu.

Vydání těla zemřelého je evidováno sanitáři PAO v Knize příjmů a výdeje těl a stvrzeno podpisem pracovníka pohřební služby.

Podle zákona 256/2001 Sb. o pohřebnictví, ve znění pozdějších předpisů, je vybírána částka za uložení těla zemřelého, která je uvedena v aktuálním platném ceníku na intranetu a webových stránkách ONK.

Osobní údaje zemřelých jsou uchovávány tak, aby nebyly dostupné jiným osobám než pracovníkům, kteří jsou vázáni povinnou mlčenlivostí (viz Náplň práce).

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	31 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP D-2 Kritéria pro odmítnutí vzorků

Odmítnout lze:

- žádanku a biologický materiál, na kterých chybí nebo jsou nečitelné základní údaje pro styk se zdravotní pojišťovnou (číslo pojištěnce, příjmení a jméno, typ zdravotní pojišťovny, údaj o pohlaví, IČZ odesílajícího lékaře nebo pracoviště, základní diagnóza, datum odběru vzorku) a není možné je doplnit na základě dotazu /nebo obsahuje požadavek (požadavky) na vyšetření, která laboratoře PAO neprovádějí ani nezajišťují;
- žádanku nebo transportní nádobu znečištěnou biologickým materiálem nebo fixační tekutinou;
- nádobu s biologickým materiálem, kde není způsob identifikace materiálu z hlediska nezaměnitelnosti dostatečný. Za dostatečnou identifikaci materiálu se považuje splnění uvedených pokynů o nezbytné identifikaci biologického materiálu, viz:
 - **LP D-1 Příjem žadanek a vzorků;**
 - **LP C-2 Požadavkové listy (žádanky);**
- materiál dodaný v nevhodné nádobě (nádoby od potravin);
- neoznačenou nádobu s biologickým materiálem;
- biologický materiál bez žádanky.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	32 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP D-2.1 Kritéria pro odmítnutí přijetí těla zemřelého**Odmítnout lze:**

- tělo zemřelého, kdy úmrtí nastalo mimo zdravotnické zařízení;
- tělo zemřelého bez označení identifikačním náramkem (MP č.006 ONK);
- tělo zemřelého bez jasné identity zemřelého;
- tělo zemřelého bez řádně vyplněného Listu o prohlídce zemřelého a lékařské zprávy.
- tělo zemřelého, bez provedeného záznamu o cennostech – snímatelné ozdoby (MP č.007 ONK).

Více informací viz **LP D 1.1 Příjem těla zemřelého.**

Jakékoliv závažné nesrovnalosti neprodleně ohlásí sanitář vedoucímu pracovníkovi PAO.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	33 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP D-3 Postupy při nesprávné identifikaci vzorku nebo žádanky

Vzhledem k závažnosti záměny s možnými fatálními následky se musí všechny údaje na žádance a na nádobce s biologickým materiálem shodovat. Pokud toho není dodrženo, materiál není přijat. Tato skutečnost je zaznamenána do Deníku histologie odesílajícího oddělení a do Deníku nesrovnalostí na příjmu.

Nesprávná identifikace biologického materiálu:

Při nedostatečné identifikaci pacienta na transportní nádobě, kdy není zaručena nezaměnitelnost, je požadavek na vyšetření odmítnut.

Nesprávná nebo neúplná identifikace na žádance:

Při nedostatečné identifikaci pacienta na žádance je materiál přijat k vyšetření a je proveden záznam na žádanku a do Deníku nesrovnalostí na příjmu, chybějící údaje se ve spolupráci s odesílajícím oddělením doplní dodatečně.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	34 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP D-4 Vyšetřování smluvními a spolupracujícími laboratořemi

Povinnosti laboratoře vyplívající z normy:

- Odpovědnost za dodání výsledku má zadávající laboratoř.
- Laboratoř udržuje registr všech smluvních laboratoří v rámci konzultační činnosti.
- Laboratoř vede registr o všech vzorcích odeslaných do jiné laboratoře.

Laboratoř má k dispozici název a adresu laboratoře, kam byl vzorek odeslán, viz **LP D-5 Smluvní a spolupracující laboratoře**

- Laboratoř PAO ukládá laboratorní nález z konzultačního vyšetření jak v záznamech pacienta, tak ve spisovně či v archivu.
- Výsledky vyšetření a nálezů pocházejících ze smluvních laboratoří vydává požadujícímu subjektu (žadateli) laboratoř PAO.
- Nález (konzultační vyšetření) je vydáván beze změn, které by mohly ovlivnit klinickou interpretaci.
- Případné doplnění interpretačních poznámek v kontextu nálezu pacienta je možné, autor těchto dodatečných poznámek je jasně identifikovatelný.
- Správnost laboratorních výsledků při přepisu výsledku ze smluvní laboratoře je zajištěna lékařskou kontrolou, která je vždy provedena před vydáním – uvolněním výsledku.
- V případě elektronické dostupnosti výsledku (aplikace Biopstické laboratoře Plzeň „WEBZIS“) je tento výsledek zkopírován a vložen do NIS a je součástí výsledkového protokolu, jak v elektronické tak i v tištěné podobě.

V případě konzultace z jiného pracoviště než Biopstická laboratoř Plzeň, je výsledek konzultačního vyšetření okopírován a přiložen k našemu výsledkovému listu, který již obsahuje předběžnou diagnózu a poznámku o definitivním nálezu přiloženého ve formě kopie.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	35 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP D-5 Smluvní a spolupracující laboratoře

Imunohistochemická vyšetření mimo základní spektrum, kterým naše laboratoř disponuje, viz **LP F-1.1 Seznam imunohistochemických protilátek** a genetická vyšetření jsou realizována formou konzultační činnosti ve smluvních laboratořích. PAO ONK zajišťuje transport vzorku a poté i předání výsledkových listů požadujícím lékařům. Záznam o odeslání vzorku do smluvní laboratoře je uchován v nemocničním informačním systému a v písemné podobě ve formě seznamů.

Na žádost klinického lékaře je možné zaslat vzorek na jakékoliv pracoviště patologie ke druhému čtení.

Seznam konzultačních pracovišť:**Smluvní laboratoř:**

- **Bioptická laboratoř Plzeň, s.r.o.**
 - Mikulášské náměstí 4, Plzeň, 326 00, tel. 377 104 631,
 - e-mail: biopticka@biopticka.cz

Spolupracující laboratoře:

- Ústav patologie 1. LF UK a VFN, Studničkova 2, Praha
- Ústav patologie 2. LF UK a FNM, V Úvalu 84, Praha 5

Transport vzorků do Bioptické laboratoře Plzeň: 3x týdně – pondělí, středa a pátek – realizován formou svozu Bioptické laboratoře Plzeň.

Transport vzorků na ostatní pracoviště: pondělí – pátek přes podatelnu ONK prostřednictvím České pošty.

Základní spektrum nejčastěji požadovaných specializovaných vyšetření realizovaných ve smluvní laboratoři:

vyšetření	odběr
EGFR, K-RAS, B-RAF, N-RAS, ALK	Standardní odběr vzorků dle LP C-4 Příprava pacienta před vyšetřením, odběr vzorku.
HER2	
PDL-1	

Další informace ke specializovaným vyšetřením jsou dostupné na <http://www.biopticka.cz>.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	36 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP E-1 Hlášení výsledků v kritických intervalech

Oddělení patologie provádí telefonické (je-li to možné) případně písemné uvědomění lékaře (nebo jiného klinického pracovníka zodpovědného za péči o pacienta) jsou-li výsledky vyšetření biologického materiálu pacienta neočekávaně pozitivní či negativní. Hlášení se eviduje do NIS –oprava – sdělení výsledku. Je zde evidováno datum a čas sdělení, jméno pracovníka laboratoře, jméno příjemce zprávy a klinické pracoviště.

Toto se týká i výsledků získaných ze vzorků odeslaných ke konzultačnímu vyšetření. Neočekávanou pozitivitou či negativitou se rozumí pozitivní či negativní nález ze strany patologa, kdy tento nebyl ze strany žadatele předpokládán a mohl by mít vliv na péči o pacienta.

Příklady hlášení hodnot v kritických intervalech:

- pozitivní nález TBC;
- neočekávaná zhoubná nádorová onemocnění;
- H-SIL v těhotenství.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	37 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP E-2 Informace o formách vydávání výsledků

Vydávání výsledků v písemné podobě:

- výsledek již uvolněného vyšetření je pacientům dostupný přes právní oddělení ONK;
- žadatelé z klinických pracovišť ONK a externí žadatelé získají výsledky z distribuce přes podatelnu ONK nebo prostřednictvím České pošty;
- vydání výsledku jinému lékaři než žadateli (např. jinému odbornému lékaři nebo praktickému lékaři) je možné na základě písemné žádosti zaslané na PAO, v rámci ONK a spolupracujících pracovišť po telefonické domluvě-zaznamenává se do NIS;
- pozitivní výsledky (nádorová onemocnění) pro onkologický registr jsou vygenerovány v NIS a zasílány 1x týdně v tištěné podobě na RTO ONK.

Sdělování výsledků telefonicky:

- výsledky jsou telefonicky sdělovány pouze lékařem patologem;
- výsledky se telefonicky nesdělují nezdravotnickým pracovníkům (pomocný zdravotnický personál) a pacientům;
- cílené telefonické dotazy kliniků řeší lékař patolog, který stanovil diagnózu;
- hlášení se eviduje do NIS –oprava – sdělení výsledku. Je zde evidováno datum a čas sdělení, jméno pracovníka laboratoře, jméno příjemce zprávy a klinické pracoviště;
- telefonické dotazy od jiných osob, než je požadující klinik, nejsou zodpovídaný;
- výsledky rychlého peroperačního vyšetření jsou vždy sdělovány telefonicky lékařem patologem, záznam provede vyšetřující patolog, na požadavkový list (žádanku) zaznamená, komu výsledek sdělil, čas sdělení a obsah sdělení;
- **STATIM** nálezy sdělí lékař patolog na vyžádání telefonicky lékaři žadateli na klinické pracoviště;
- sděluje-li lékař PAO výsledek **STATIM a peroperačních vyšetření** telefonicky, hovor ukončí teprve poté, když si je jist, že lékař, kterému výsledek sdělil, sdělení patologa v plném rozsahu porozuměl.

Výstup z NIS v podobě výsledkového listu obsahuje:

- jasnou, jednoznačnou identifikaci laboratorního vyšetření, v případě potřeby včetně laboratorního postupu;
- identifikaci laboratoře, která výsledek vydala;
- identifikaci všech vyšetření, která byla provedena ve smluvní laboratoři;
- jednoznačnou identifikaci pacienta (jméno, rodné číslo, umístění, kód zdravotní pojišťovny), uvedenou na každé straně;
- jméno, název nebo jiný jednoznačný identifikátor žadatele a jeho kontaktní údaje;
- datum a čas (pokud je uvedeno) odběru primárního vzorku;
- druh primárního vzorku;
- vyšetřovací postup, dle potřeby;
- výsledek laboratorního vyšetření - textová interpretace výsledku;
- identifikační laboratorní číslo;
- vykázané kódy pro ZP;
- identifikaci osoby, která provedla hodnocení výsledku a schválení jeho vydání (jméno a podpis hodnotícího a uvolňujícího lékaře);
- datum a čas vydání výsledku vyšetření;

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	38 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

- číslování stran spolu s počtem stran;
- další komentáře jako jsou varovné nebo vysvětlující poznámky.

Uchovávání výsledků, archivování:

Výsledky laboratorních vyšetření jsou archivovány v NIS a jsou dostupné oprávněným pracovníkům v případě nutnosti rychlého vyhledání informací (archivovány jsou veškeré výsledky vyšetření- časově neomezeno).

Doba archivace laboratorních vyšetření v tištěné podobě je stanovena na 10 let.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	39 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP E-2.1 Vydávání výsledků pitev

Vydávání výsledků v písemné podobě:

- kopie „Pitevního protokolu“ s pitevní diagnózou a výsledkem nekroptického vyšetření jsou zaslány v písemné formě na oddělení, kde došlo k úmrtí, případně registrujícímu poskytovateli v oboru všeobecného praktického lékařství nebo v oboru praktického lékařství pro děti a dorost, je-li znám;
- na základně písemné žádosti je kopie pitevní diagnózy zaslána obvodnímu lékaři či jinému odbornému lékaři;
- žadatelům z klinických pracovišť ONK a externím žadatelům je pitevní diagnóza v tištěné podobě zaslána přes podatelnu ONK a to buď sjednaným rozvozem, nebo prostřednictvím České pošty;
- přímým pozůstalým, kteří žádají vydání kopie pitevní diagnózy, je tato kopie vydána v součinnosti s právním oddělením ONK.

Sdělování výsledků telefonicky:

Výsledky se telefonicky sdělují výhradně lékaři z klinického pracoviště.

- telefonické dotazy kliniků řeší lékař patolog, který provedl pitvu;
- telefonické dotazy od jiných osob, než je klinický pracovník (lékař), nejsou zodpovídány.

Všechny výsledky jsou žadatelům o laboratorní vyšetření dostupné pouze v tištěné podobě a jsou standardně distribuovány viz:

- LP E-2 Informace o formách vydávání výsledků
- LP E-2.1 Vydávání výsledků pitev

Uchovávání výsledků, archivování:

Výsledky laboratorních vyšetření jsou archivovány v NIS a jsou dostupné oprávněným pracovníkům v případě nutnosti rychlého vyhledání. Pitevní protokoly, v papírové formě, jsou skladovány 40 let.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	40 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP E-3 Typy nálezů a laboratorních zpráv

Požaduje-li lékař po patologovi předběžný výsledek (tzv. pracovní diagnózu), který nemusí korelovat s definitivní diagnózou, je mu zaslán výsledek označený jako „předběžný nálezu“. Po stanovení definitivní diagnózy je výsledek doplněn a v konečném znění zaslán na požadující pracoviště, a to formou dodatečného sdělení.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	41 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP E-4 Změny výsledků a nálezů**Opravy výsledkových listů pořízených nemocničním informačním systémem se provádí pro:**

- identifikaci pacienta;
- výsledkovou část.

Oprava identifikace pacienta:

Opravou identifikace pacienta se rozumí oprava rodného čísla a změna nebo významná oprava příjmení a jména pacienta na výsledkovém listu.

Vzhledem k tomu, že NIS neeviduje údaj o rodném příjmení, týká se oprava také všech změn příjmení (vdané ženy, osvojené děti, změna příjmení po rozvodu a podobně). Pod pojem oprava identifikace nepatří změna dočasného rodného čísla na korektní, oprava titulu, spojení záznamů korektního rodného čísla a nekorektního rodného čísla po verifikaci, oprava interpunkce.

Pro opravu identifikace pacienta je nutné dodat nový průvodní list.

Oprava (revize) výsledkové části:

Opravou (revizí) textové části výsledkového listu se rozumí oprava (revize) textové informace u těch výsledkových listů, které byly již uvolněny.

Pod pojem opravy patří i doplnění (rozšíření) textové informace k výsledkům.

V případě doplnění nového výsledku původní výsledek ve výsledkové části zůstává.

Opravu výsledků řeší vedoucí laboratoře. O každé změně výsledku se provede záznam do NIS formou dodatečného sdělení nebo revize, který je opatřen podpisem lékaře a datem změny.

V indikovaných případech, kdy změna může mít vliv na péči o pacienta, se změna telefonicky ohlásí. Jestliže nebyl protokol dosud odeslán, ale původní výsledek byl již telefonicky ohlášen, hlásí se změna telefonicky vždy, následuje odeslání protokolu opraveného.

Opravený (revidovaný) protokol je vytištěn a odeslán na požadující pracoviště.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 42 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

LP E-5 Intervaly od dodání vzorku k vydání výsledku

Druh vyšetření	Dostupnost výsledků	Forma výsledku
Rutinní histologické vyšetření	2 - 7 dní	Tištěný výsledek
Histologické vyšetření s IHC analýzou	2 – 7 dní	Tištěný výsledek
STATIM (přednostní zpracování)	2 dny	Telefonické hlášení na číslo uvedené na průvodním listu, následně tištěná podoba
STATIM-vyšetření speciálními barvicími metodami či IHC analýzou	2 - 7 dní	Telefonické hlášení na číslo uvedené na průvodním listu, následně tištěná podoba
Rychlá peroperační biopsie (zmrazák)	Časový interval od příjmu do zhotovení preparátu, včetně diagnostiky je max. do 40 min.	Telefonické hlášení na číslo uvedené na průvodním listu, následně tištěná podoba
Cytologické vyšetření	2 - 7 dní	Tištěný výsledek
Cytologické vyšetření s IHC analýzou	2 - 7 dní	Tištěný výsledek
Konzultační a molekulárně genetické vyšetření	1 – 4 týdny*	Tištěný výsledek
Pitva	Až 3 měsíce	Tištěný výsledek

*Při odeslání materiálu ke konzultačnímu vyšetření do smluvní laboratoře může dojít k prodloužení intervalu dostupnosti výsledku, záleží na obtížnosti stanovení definitivní diagnózy u jednotlivých případů.

Při nedodržení intervalů pro dodání výsledků vyšetření jak ze smluvní laboratoře tak při vyšetření, které je prováděno na PAO (odvápňování, IHC analýza) je informován žadatel (ošetřující lékař) o zpoždění, jeho důvodu a předběžném termínu dodání výsledku vyšetření telefonicky lékařem PAO, který vyšetření indikoval.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	43 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP E-6 Způsob řešení stížností

Kromě drobných připomínek k práci laboratoře ze stran klinických lékařů, které přijímá, okamžitě řeší a následně informuje svého nadřízeného kterýkoli pracovník laboratoře, je vyřizování stížností věcí vrcholového vedení laboratoře. Všichni pracovníci se o vyřizování stížností vzájemně informují.

Všechny stížnosti ze stran pacientů jsou řešeny v součinnosti s právním oddělení ONK.

Přijmutí stížnosti

Není-li stížnost přímo určena nebo adresována vedení laboratoře, přijímá ji kterýkoli pracovník laboratoře. Vždy je nutné postupovat s dostatečnou mírou vstřícnosti.

Při zjevně neoprávněné stížnosti pracovník předává stížnost k řešení vedení laboratoře.

Vše se eviduje do Knihy stížností, umístěné na sekretariátě PAO.

Vyřízení stížnosti

Ústní stížnost

- Stížnost, kterou lze vyřešit okamžitě, vyřeší pracovník, který stížnost přijal a ohlásí stížnost a její řešení vedení laboratoře. Do Knihy stížností se zaznamená datum obdržení stížnosti, komu je stížnost adresována, kdo si stěžuje (případně ostatní zainteresované strany), předmět stížnosti, způsob řešení stížnosti, navržená opatření, kdo je (byl) pověřen realizací těchto opatření a kdo zkontroluje efektivitu zavedených opatření.
- Není-li možné stížnost ústně vyřešit okamžitě, sdělí se návrh řešení a způsob odpovědi. Pracovník, který stížnost přijal, informuje vedení laboratoře. Provede se registrace stížnosti do Knihy stížností. Registruje se datum obdržení stížnosti, komu je stížnost adresována, kdo si stěžuje (případně ostatní zainteresované strany), předmět stížnosti, sdělený návrh řešení a dohodnutý způsob odpovědi. Po zjištění veškerých skutečností a jejich analýze vedení laboratoře formuluje řešení. Do Knihy stížností se uvede způsob řešení stížnosti, navržená opatření, kdo je pověřen realizací těchto opatření a kdo zkontroluje efektivitu zavedených opatření. Toto řešení je přiměřeným způsobem sděleno stěžující si osobě (případně ostatním zainteresovaným stranám).
- Pokud si stěžující osoba přála písemnou odpověď, přiměřeným způsobem ji vypracuje a zajistí její předání vedení PAO. Kopie se přiloží do Knihy stížností.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	44 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

Písemná stížnost

Písemnou stížnost řeší vždy vedení laboratoře.

- Registrace stížnosti do Knihy stížností. Registruje se datum obdržení stížnosti, komu je stížnost adresována, kdo si stěžuje (případně ostatní zainteresované strany), předmět stížnosti. Přiloží se originál stížnosti.
- Je-li možné stížnost vyřídit ihned, učiní se tak písemně.
- Není-li možné stížnost vyřídit ihned, do Knihy stížností se navrhne postup řešení (získání dalších informací, jejich analýza, odhad časového intervalu pro definitivní vyřešení apod.). Stěžující si osobě (případně ostatním zainteresovaným stranám) je ihned písemně odesláno oznámení o registraci stížnosti se stručným vyjádřením o dalším postupu vyřizování stížnosti. Kopie tohoto sdělení se přiloží do Knihy stížností.
- Do Knihy stížností se uvede způsob řešení stížnosti, navržená opatření, kdo je pověřen realizací těchto opatření a kdo zkontroluje efektivitu zavedených opatření. Toto řešení je přiměřeným způsobem sděleno stěžující si osobě (případně ostatním zainteresovaným stranám), do Knihy stížností se přiloží kopie písemného vyjádření.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 45 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

LP E-7 Konzultační činnost laboratoře, vydávání potřeb laboratoří***Konzultace laboratorních výsledků:***

Individuální konzultace jsou umožněny kontaktem s odbornými pracovníky:

prim. MUDr. Beroušková Petra	lékař patolog	312 606 443
MUDr. Tůmová Bartošková Monika	lékař patolog	312 606 534
MUDr. Holušková Monika	lékař patolog	312 606 499

Konzultační činnost laboratoře:

je denně prováděna telefonicky na čísle 312 606 108, od 6:00 do 14:30.

Vydávání potřeb laboratoří:

Lůžková oddělení a ambulance ONK si odběrové zkumavky nebo předplněné nádoby 10 % pufrovaným formalinem vyzvedávají v příslušném skladu ONK.

Pracovištím mimo ONK vydává PAO, na základě jejich požadavku, odběrové zkumavky a nádoby zdarma. Požadavek je nutné domluvit v kanceláři PAO na telefonním čísle 312 606 108.

Na základě tohoto požadavku je odběrový materiál odeslán v rámci svozu v nejbližší pracovní den.

Požadavkové listy (žádanky) z pracovišť ONK jsou tištěny z programu UNIS Steiner. Ostatní pracoviště mají žádanky dostupné ve formátu PDF na webových stránkách, případně je možné zaslat vzor na mailovou adresu externího pracoviště.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	46 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP E-8 Úhrada vyšetření samoplátci**Samoplátce = fyzická osoba**

Za samoplátce považujeme pacienta, který není pojištěn u zdravotní pojišťovny, a tedy hradí veškeré náklady na léčbu.

Platbu za zpracování a vyhodnocení odebraného vzorku hradí pacient vyšetřujícímu lékaři (žadateli), kterému je pak příslušná částka vyfakturována pracovníkem výpočetního střediska ONK. Konkrétní informace k jednotlivým platbám jsou dostupné ve výpočetním středisku ONK, tel. linka 6340, jejíž pracovníci stanoví výši platby, která bude za provedená vyšetření účtována.

Ceník vybraných vyšetření

Hodnota bodu a celková cena za vyšetření vychází ze Sazebníku zdravotních výkonů MZČR a hodnoty bodu a je upravena vzájemnými smluvními vztahy mezi Oblastní nemocnicí Kladno, a.s. a příslušnými zdravotními pojišťovnami.

Ceník k nahlédnutí se nachází na webových stránkách ONK v záložce Pro pacienty.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	47 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP F-1 Seznam barvicích metod poskytovaných PAO

Základní a přehledné barvicí metody

- barvení *Hematoxylin eosin*
- barvení Massonovými trichromy (modrý trichrom)

Speciální barvicí histochemické a impregnační metody

Znázornění vazivových vláken

- barvení na kolagen (Weigert van Gieson)
- barvení na elastiku (Resorcin-fuchsin)
- barvení na elastiku a kolagen (modifikace WvG)

Znázornění krevních elementů

- barvení krevních elementů Giemsa- Romanovski

Speciální metody histopatologické

- průkaz amyloidu (barvení kongo červení)
- průkaz bakterií v tkáňových řezech (barvení dle Grama – k rozlišení G + a G - bakterií)
- barvení dle Ziehl-Neelsena – k průkazu tuberkulózních mikroorganismů
- průkaz *helicobacter pylori*

Znázornění polysacharidů

- barvení neutrálních polysacharidů (PAS reakce, A-PAS s diastázou)
- barvení kyselých mukopolysacharidů (alcianová modř)
- barvení na hlen (mucikarmín)
- barvení kyselých a neutrálních polysacharidů (PAS + alcianová modř)

Průkaz pigmentů

- průkaz melaninu (dle Massona)

Průkaz anorganických látek

- průkaz trojmocného železa (Perlsova reakce)
- průkaz dvojmocného železa (dle Haleho)
- průkaz kalcia (impregnační metoda dle Kossy)

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 48 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

LP F-1.1 Seznam imunohistochemických a imunocytochemických protilátek

AE1/3	CK5/6	NKX3.1
AMACR	CK7	OCT 3/4
ARGINASE 1	CMV	OSCAR
B-catenin	Cyclin D1	p16
Bcl-2	Desmin	p40
BerEP4	DOG - 1	p53
Calretinin	EBV	p57
CD 138	E-cadherin	p63
CD10	EMA	PAX-8
CD117 - C-kit	ER	PLAP
CD20	GATA3	Podoplanin (D2-40)
CD23	GCDFP-15	PR
CD3	Glypican 3	PSA
CD30	HBM 45	S100
CD31	HBME1	SALL4
CD34	hCG	SATB2
CD45/LCA	HEPP	SMA
CD5	Chromogranin	SOX10
CD56	Inhibin	STAT - 6
CD68	Ki-67	SYNAPTOFYSIN
CD79A	Mammaglobin	Thyroglobulin
CD99	MDM2	TTF-1
CDX2	Melan A	Vimentin
CK19	MUC5AC	WT-1
CK20	Napsin A	

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 49 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

LP F-1.2 Seznam prováděných výkonů

87011	KONZULTACE NÁLEZU PATOLOGEM CÍLENÁ NA ŽÁDOST OŠETŘUJÍCÍHO LÉKAŘE (UPŘESNĚNÍ NÁLEZU)
87110	PITVA STANDARDNÍ
87113	PITVA TECHNICKY OBTÍŽNÁ (SLOŽITÉ ANATOMICKÉ VZTAHY: MALFORMACE, OPERACE)
87115	PITVA ZEMŘELÉHO S INFEKČNÍM ONEMOCNĚNÍM ZAŘAZENÝM DLE VYHLÁŠKY JAKO RIZIKO
87127	JEDNODUCHÝ BIOPTICKÝ VZOREK: MAKROSKOPICKÉ POSOUZENÍ S POPISEM, PŘIKROJENÍ A ORIENTACE VZORKU
87129	VÍCEČETNÉ MALÉ BIOPTICKÉ VZORKY: MAKROSKOPICKÉ POSOUZENÍ, PŘIKROJENÍ
87131	BIOPTICKÝ MATERIÁL S ČÁSTEČNÉ NEBO RADIKÁLNÍ EKTOMIE: MAKROSKOPICKÉ POSOUZENÍ A PŘIKROJENÍ
87133	BIOPTICKÝ MATERIÁL ZÍSKANÝ KOMPLEXNÍ EKTOMIÍ: MAKROSKOPICKÉ POSOUZENÍ A PŘIKROJENÍ
87135	VYŠETŘENÍ MORFOMETRICKÉ – ZA KAŽDÝ PARAMETR
87 209	HISTOTOPOGRAM (5X5 A VĚTŠÍ)
87211	ZMRAZOVACÍ HISTOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ PITEVNÍHO MATERIÁLU, ZA 1 BLOK
87213	PEROPERAČNÍ BIOPSIE (TECHNICKÁ KOMPONENTA ZA KAŽDÝ 1 BLOK)
87215	DALŠÍ BLOK SE STANDARTNÍM PREPARÁTEM (OD 3. BIOPTICKÉHO A OD 4. NEKROPTICKÉHO BLOKU S PREPARÁTEM)
87217	PROKRAJOVÁNÍ BLOKU (POLOSÉRIOVÉ ŘEZY) S 1-3 PREPARÁTY
87219	ODVÁPŇENÍ, ZMĚKČOVÁNÍ MATERIÁLU (ZA KAŽDÉ ZAPOČATÉ 3 BLOKY)
87223	SPECIÁLNÍ BARVENÍ JEDNODUCHÉ (KAŽDÝ PREPARÁT Z PARAFINOVÉHO BLOKU)
87225	SPECIÁLNÍ BARVENÍ SLOŽITÉ (ZA KAŽDÝ PREPARÁT ZE ZMRAZENÉ TKÁNĚ NEBO PARAFINOVÉHO BLOKU)
87231	IMUNOHISTOCHEMIE (ZA KAŽDÝ MARKER Z 1 BLOKU)
87235	VYŠETŘENÍ PREPARÁTU SPECIÁLNĚ BARVENÉHO NA MIKROORGANISMY (ZA KAŽDÝ PREPARÁT)
87411	PEROPERAČNÍ CYTOLOGIE (TECHNICKÁ KOMPONENTA ZA KAŽDÝ VZOREK)

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
 verze : 11
 exemplář :
 strana : 50 z 57
 platí od : 01.02.2023
 přílohy : 0
 datum tisku : 01.02.2023

87419	CYTOLOGICKÉ NÁTĚRY SEDIMENTU CENTRIFUGOVANÉ TEKUTINY - 1-3 PREPARÁTY
87421	CYTOLOGICKÉ NÁTĚRY SEDIMENTU CENTRIFUGOVANÉ TEKUTINY - 4-10 PREPARÁTŮ
87423	CYTOLOGICKÉ NÁTĚRY SEDIMENTU CENTRIFUGOVANÉ TEKUTINY - VÍCE NEŽ 10 PREPARÁTŮ
87431	PREPARÁTY METODOU CYTOBLOKU - ZA KAŽDÝ PREPARÁT
87433	STANDARDNÍ CYTOLOGICKÉ BARVENÍ; ZA 1-3 PREPARÁTY
87435	STANDARDNÍ CYTOLOGICKÉ BARVENÍ; ZA 4-10 PREPARÁTŮ
87437	STANDARDNÍ CYTOLOGICKÉ BARVENÍ; ZA VÍCE NEŽ 10 PREPARÁTŮ
87439	SPECIÁLNÍ CYTOLOGICKÉ BARVENÍ - 1-3 PREPARÁTY, JEDNA METODA
87447	CYTOLOGICKÉ PREPARÁTY ZHOVENÉ CYTOCENTRIFUGOU
87511	STANOVENÍ BIOPTICKÉ DIAGNÓZY I. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87513	STANOVENÍ CYTOLOGICKÉ DIAGNÓZY I. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87515	STANOVENÍ PITEVNÍ DIAGNÓZY I. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87517	STANOVENÍ BIOPTICKÉ DIAGNÓZY II. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87519	STANOVENÍ CYTOLOGICKÉ DIAGNÓZY II. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87521	STANOVENÍ PITEVNÍ DIAGNÓZY II. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87523	STANOVENÍ BIOPTICKÉ DIAGNÓZY III. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87525	STANOVENÍ CYTOLOGICKÉ DIAGNÓZY III. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87527	STANOVENÍ PITEVNÍ DIAGNÓZY III. STUPNĚ OBTÍŽNOSTI
87611	TECHNICKÁ KOMPONENTA MIKROSKOPICKÉHO VYŠETŘENÍ PITEVNÍHO MATERIÁLU, 1-3 BLOKY
87613	TECHNICKO ADMINISTRATIVNÍ KOMPONENTA BIOPSIE (STANDARD. PREPARÁTŮ Z 1-2 BLOKŮ)
87694	VYHLEDÁNÍ A OVĚŘENÍ MATERIÁLU PRO KONZULTAČNÍ VYŠETŘENÍ, VČETNĚ PŘEDÁNÍ NA KONZULTAČNÍ PRACOVISTĚ
87695	VYHLEDÁNÍ A OVĚŘENÍ MATERIÁLU PRO PREDIKTIVNÍ VYŠETŘENÍ, VČETNĚ PŘEDÁNÍ NA REFERENČNÍ PRACOVISTĚ

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	51 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP F-2 Seznam souvisejících dokumentů, vzorové dokumenty

Ceník výkonů pro přímou platbu - dostupný na webových stránkách:

<http://www.nemocnicekladno.cz/pro-pacienty/ceniky>

MP 006 Identifikace pacientů - dostupný na intranetu ONK

MP 007 Nakládání s cennostmi v nemocnici - dostupný na intranetu ONK

MP 023 List o prohlídce zemřelého - dostupný na intranetu ONK

F 004 - 7 záznam o antenatálním úmrtí nebo potratu - dostupný na intranetu ONK, vzor viz **LP-F3 Přílohy**

F 006 – 6 žádost o upuštění od pitvy - dostupná na intranetu ONK – součást PP 002, vzor viz **LP-F3 Přílohy**

Vzor Listu o prohlídce zemřelého je dostupný ke stažení na webových stránkách UZIS.

<http://www.uzis.cz/registry-nzis/list-prohlidce-zemreleho>

Vzor žádanky o laboratorní vyšetření – převzato z UNIS Steiner, vzor viz **LP-F3 Přílohy**

Pro žadatele o laboratorní vyšetření mimo ONK je žádanka dostupná na webových stránkách ON Kladno

<http://www.nemkladno.cz/userfiles/File/PDF/PAOzadanka.pdf> a dále pak na vyžádání v elektronické i tištěné podobě v kanceláři PAO, tel. 312 606 108, vzor viz **LP-F3 Přílohy**.

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 52 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

LP - F3 Přílohy**Vzor žádosti o upuštění od provedení pitvy**

OBLASTNÍ NEMOCNICE Kladno, a.s., nemocnice Středočeského kraje 272 59 Kladno, Vančurova 1548 IČO 27256537, tel. 312606111	 Oblastní nemocnice Kladno, a.s., nemocnice Středočeského kraje F 006 - 6
---	---

Žádost o upuštění od provedení pitvy

Tuto žádost mohou podat pouze osoby blízké zemřelému (§ 116 – Občanský zákoník*),
zákonný zástupce/opatrovník

A/ (vyplní žadatel)
Příjmení a jméno žadatele:

Datum narození: Ověření dokladu totožnosti:

Vztah k zemřelému:

Tímto žádám, aby bylo upuštěno od provedení pitvy u zemřelého

.....
(jméno a příjmení, datum narození)

Prohlašuji, že jsem byl/a jsem poučen/a ošetřujícím, prohlížejícím lékařem o tom, že konečné rozhodnutí o mé žádosti vydá vedoucí lékař oddělení patologické anatomie provádějící pitvy.

V Kladně dne Podpis

*Osobou blízkou je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel, partner (zák. č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů), jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pocítovala jako újmu vlastní.

B/ (vyplní ošetřující, prohlížející lékař oddělení, kde pacient zemřel)

Základní diagnóza (příčina smrti):

Vyjádření opodstatněnosti žádosti
(nehodící se škrtněte)

a) nejedná se o případ povinné pitvy (§ 88 odst. 1 písm. a) zák. č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování)

b) jedná se o případ povinné pitvy (§ 88 odst. 1 písm. a) zák. č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování)

V Kladně dne

.....
Jmenovka a podpis ošetřujícího, prohlížejícího lékaře a razítko oddělení

C/ (vyplní vedoucí lékař oddělení patologické anatomie)

Rozhodnutí o žádosti:
Vyjádření patologa:

V Kladně dne:

.....
(Jmenovka a podpis patologa, razítko oddělení)

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	53 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 54 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

Vzor žádanky o laboratorní vyšetření (dostupný v UNIS Steiner)**Průvodní list k zásilce histologického materiálu**

Datum a čas žádosti: 15.05.2014 - 11:11

Oddělení: CHIR IČP: 22101066 , odb. 5H1
Tel.: 312606272

Příjmení a jméno:
Rodné číslo: Pojišťovna: 111
Číslo pojistky:
Bydliště a PSČ:

Trvání nemoci:
Předchozí ozařování:
Cytostatická léčba:
Předchozí histologická vyšetření:
Infekční choroba:
Fixační roztok: 10% Formalin

Klinická + číselná diagnóza (podezření):

Razítko a podpis oš. lékaře

Datum a čas tisku: 15.05.2014-11:11

Průvodní list k zásilce histologického materiálu

Datum a čas žádosti: 15.05.2014 - 11:11

Oddělení: CHIR IČP: 22101066 , odb. 5H1
Tel.: 312606272

Příjmení a jméno:
Rodné číslo: Pojišťovna: 111
Číslo pojistky:
Bydliště a PSČ:

Trvání nemoci:
Předchozí ozařování:
Cytostatická léčba:
Předchozí histologická vyšetření:
Infekční choroba:
Fixační roztok: 10% Formalin

Klinická + číselná diagnóza (podezření):

Razítko a podpis oš. lékaře

Datum a čas tisku: 15.05.2014-11:11

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 55 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

Vzor žádanky o laboratorní vyšetření (pro žadatele mimo ONK)**Průvodní list k histologickému/cytologickému vyšetření**

Patologicko-anatomické oddělení Oblastní nemocnice Kladno, a.s., nemocnice Středočeského kraje, Vančurova 1548, 272 59, Kladno IČO: 27256537	
Příjmení a jméno:	Pohlaví:
Rodné číslo:	Pojišťovna:
Bydliště a PSČ:	
Fixační roztok:	Datum a čas fixace:
Statim:	Rychlá peroperační biopsie:

Trvání

nemoci:

Ozařování + cytostatika:**Předchozí histologická vyšetření:****Předmět vyšetření a lokalizace:****Klinická + číselná diagnóza:**

Dne: _____

**Razítko a podpis lékaře
+ odbornost**

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo : 1
verze : 11
exemplář :
strana : 56 z 57
platí od : 01.02.2023
přílohy : 0
datum tisku : 01.02.2023

Vzor záznamu o antenatálním úmrtí nebo potratu

OBLASTNÍ NEMOCNICE Kladno, a.s., nemocnice Středočeského kraje 272 59 Kladno, Vančurova 1548 IČO 27256537, tel. 312606111	 F 004 - 7	Oblastní nemocnice Kladno, a.s., nemocnice Středočeského kraje
--	---	---

Záznam o antenatálním úmrtí nebo potratu

1. Plod:
Příjmení plodu: _____ Pohlaví plodu: mužské - ženské
Rok, měsíc, den, hodina, minuta _____ porodu
Gestační stáří plodu: _____
Hmotnost plodu: _____ Délka plodu (temeno hlavy-pata): _____
Byla-li zjištěna intrauterinně **genetická vada**, jaká: _____

2. Potrat/porod:
➤ Spontánní: ano - ne
➤ Indukovaný – datum indukce: _____ hodina _____
➤ Operativní – způsob: _____

3. Matka:
Příjmení a jméno: _____
Rodné číslo: _____ Pojišťovna: _____
➤ Choroby před touto graviditou – jaké: _____
➤ Celkový počet gravidit: _____
➤ Předchozí antenatální úmrtí - počet: _____
➤ Předchozí potraty:
• spontánní: _____
• interrupce: _____

4. Nynější gravidita:
➤ Riziková – důvody: _____
➤ Hospitalizace matky od-do: _____
důvod hospitalizace: _____
➤ Amniocentéza – datum provedení: _____
➤ UZ vyšetření – datum posledního: _____
➤ Dokončený týden gravidity: _____
➤ Ozvy plodu - zastiženy naposledy: datum _____ hodina _____

6. Jiné závažné údaje (výše neuvedené): _____

7. ŽADAJÍ RODIČE POHŘEB (u mrtvě narozeného dítěte): **ANO - NE**

Mrtvě narozeným dítětem se rozumí plod narozený bez známek života, jehož hmotnost je 500g a více, nelze-li porodní hmotnost určit, narozený po dvacátém druhém dokončeném týdnu těhotenství, a nelze-li délku těhotenství určit, nejméně 25 cm dlouhý, a to od temene hlavy k patě.

Razítko _____ Čitelný podpis lékaře _____

LP_PAO

Laboratorní příručka/ Laboratorní příručky vydané

číslo	:	1
verze	:	11
exemplář	:	
strana	:	57 z 57
platí od	:	01.02.2023
přílohy	:	0
datum tisku	:	01.02.2023

LP G-1 Seznam používaných zkratek a pojmů

Seznam zkratek:

PAO – patologicko anatomické oddělení

ONK– Oblastní nemocnice Kladno, a.s., nemocnice Středočeského kraje

NIS – nemocniční informační systém UNIS Steiner

MK – manažer kvality

SMK- systém managementu kvality

LP- laboratorní příručka

ZP- zdravotní pojišťovna

MKN – Mezinárodní klasifikace nemocí

MZČR – Ministerstvo zdravotnictví České republiky

UZIS- Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

RTO – radioterapeutické oddělení

Preanalytická fáze - procesy předcházející vyšetření. Jednotlivé kroky začínající požadavkem lékaře na vyšetření, zahrnující žádanku o vyšetření, odběr primárního vzorku a transport do laboratoře a příjem do laboratoře.

Postanalytická fáze - procesy následující po vyšetření. Kroky, které následují po vyšetření (zpracování a zhodnocení) po schvalování a uvolnění výsledku a distribuci výsledků, včetně archivace a skladování vyšetřených vzorků.